

ਸਪੀਚ ਬੈਰਪੀ:

ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਐਸ ਐਲ ਪੀ (ਸਪੀਚ ਲੈਂਗੁਏਜ ਪੈਥੋਲੋਜੀਅਸਟ) ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਐਸ ਐਲ ਪੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਕਸੀਆ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ।

ਜੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ 'ਚ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਕਸਰਤਾਂ
- ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੌਖੇ ਉਚਾਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ, ਜਿਵੇਂ ਲੰਮੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਾਕੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਬੋਲਣਾ
- ਦੇਖਭਾਲ ਵਾਲੇ ਲਈ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ/ਅਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ
- ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਅਰੰਭ, ਬੋਲੀ ਦੇ ਪੂਰਕ (ਜਿਵੇਂ ਇਸ਼ਾਰੇ, ਚਿੱਤਰ ਬੋਰਡ, ਕੰਪਿਊਟਰਾਈਜ਼ਡ ਯੰਤਰ) ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕੋਈ ਬੋਲ, ਖਾ ਲੈਣਾ, ਬੋਲੀ ਜਾਂ ਸੰਗਿਆਨਕ-ਸੰਚਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੇ ਅਪ੍ਰੈਕਸੀਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਐਸ ਐਲ ਪੀ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ:

ਆਪਣੇ ਲੋਕਲ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਹੈਲਥਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਸਪੀਚ ਲੈਂਗੁਏਜ ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਵੇ।

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਕਸੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਬਾਤ 'ਚ ਅੱਖਿਆਈ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ:

- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸਪੀਚ ਲੈਂਗੁਏਜ ਪੈਥੋਲੋਜੀਅਸਟਸ ਐਂਡ ਅੱਡੀਓਲੋਜੀਅਸਟਸ:
www.caslpa.ca
- ਅਮਰੀਕਨ ਸਪੀਚ ਲੈਂਗੁਏਜ ਹੀਅਰਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ:
www.asha.org

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਸਪੀਚ ਲੈਂਗੁਏਜ ਪੈਥੋਲੋਜੀ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਾਕਟਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ www.bcaslpa.bc.ca ਤੇ ਜਾਓ।

ਐੱਫ ਐੱਚ ਐਸ ਐਲ ਪੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕੌਂਸਲ

© March 2009 (Punjabi, July 2011)

ਬੋਲੀ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਅਪ੍ਰੈਕਸੀਆ

Acquired Apraxia of Speech

ਬੇਢੰਗੀ ਬੋਲੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

Information about
Uncoordinated Speech

ਸਪੀਚ ਲੈਂਗੁਏਜ ਪੈਥੋਲੋਜੀ

ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਪੈਕਸੀਆ

ਅਪੈਕਸੀਆ ਕੀ ਹੈ?

ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਪੈਕਸੀਆ ਬੋਲੀ ਦਾ ਦਿਮਾਗੀ ਵਿਗਾੜ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣ੍ਹ ਅਤੇ ਤਰਤੀਬ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬੋਲਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣਾ ਹੈ। ਪੱਠੇ ਆਪ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹਿਲਾਉਣ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਉੱਪਰ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਪੈਕਸੀਆ ਦਿਮਾਗੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਕਰਕੇ:

- ਸਟ੍ਰੋਕ
- ਸਿਰ ਵਿਚ ਸੱਟ ਲੱਗਣਾ
- ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਰਸੋਲੀ

ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਪੈਕਸੀਆ, ਅਪੈਕਸੀਆ ਦੀ ਕੇਵਲ ਇਕ ਹੀ ਕਿਸਮ ਹੈ। **ਓਰਲ ਅਪੈਕਸੀਆ** ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਆਮ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੂੰਹ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਵਿਚ ਅੱਖਿਆਈ ਨਾਲ (ਨਾ ਕਿ ਉਥਾਪਨੀ ਲੈਣ ਜਾਂ ਛੱਕਣ ਵਰਗੀਆਂ 'ਸਵੈਚਲਤ' ਹਰਕਤਾਂ ਵਾਂਗ)। ਹੋਰ ਅਪੈਕਸੀਆ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਜਟਿਲ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਉੱਪਰ ਅਸਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਨਹਾਉਣਾ। ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪੈਕਸੀਆ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪੈਕਸੀਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਪੈਕਸੀਆ ਹੋਰ ਬੋਲੀ-ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਅਫੇਯਾ (ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਮੀ) ਜਾਂ ਡੇਸਾਏਬਰਿਆ (ਅਸਪਸ਼ਟ ਉਚਾਰਨ)।

ਤੁਸੀਂ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:

- ਬੱਥਲਾਉਣਾ
- ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ
- ਹੌਲੀ ਬੋਲਣਾ
- ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਕਈ ਵਾਰ ਬੋਲਣਾ
- ਵਿਪਰੀਤ ਗਲਤੀਆਂ; ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਉਹ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ, ਜਾਂ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਕੁਝ ਹੋ ਕਹਿ ਦੇਣਗੇ
- ਰੋਜ਼ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਬੋਲਣ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਇਕਦਮ ਸਾਫ਼ ਬੋਲਣਾ
- ਲੰਮੇ, ਜਟਿਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਫਿਕਰੇ ਬੋਲਣ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸ਼ਕਲ
- (ਜੇਕਰ ਅਪੈਕਸੀਆ ਤੀਬਰ ਹੈ) ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਕਹਿ ਸਕਣੇ

ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਵੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- ਬੋਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੂੰਹ ਦੀਆਂ ਟੋਲਣ ਵਰਗੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਭ, ਬੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂ ਜਬਾੜੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਹਰਕਤਾਂ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ
- ਨਿਰਾਸਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ

ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਪੈਕਸੀਆ ਹਲਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਜਾਂ ਉਹ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੂ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:

ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਟੋਟਕੇ:

- ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗਾ ਵਕਤ ਦੇਵੇ; ਸਹਿਯੋਗ ਰੱਖੋ।
- ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।
- ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਂ/ਨਹਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੋ ਜਾਂ ਛੁਕਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇਵੇ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝ ਆਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ।
- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਵਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਹੈ; ਗੱਲ ਸਮਝਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭੋ; ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਤੇ ਮੁੜ ਆਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੋ।

ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਪੈਕਸੀਆ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਟੋਟਕੇ:

- ਹੌਲੀ ਬੋਲੇ
- ਜੇਕਰ ਹੋ ਸਕੇ, ਲਿਖ ਲਵੇ
- ਲੰਮੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਫਿਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀਆਂ ਟੁਕੜੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਲਵੇ
- ਮੂੰਹ ਦੇ ਹਾਵ ਭਾਵ, ਸੈਨਤਾਂ, ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ, ਇੱਥਾਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।
- ਸਾਂਤ ਰਹੋ; ਕੀਤੀ ਗੱਲ ਹੁਣ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁੜ ਉਸ ਉੱਪਰ ਆਉਣਾ ਠੀਕ ਹੈ।
- ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਥੱਕੇ ਜਾਂ ਭਾਵੁਕ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਪਰਹੋਜ਼ ਕਰੋ।